

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

**Puente, Luis de la
Coloniae Agrippinae, 1616**

Pvinctvm II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

conseruanda primùm magni huius Dei serui memoria.

PVNCTVM II.

DEBET secundò hæc memoria excitari à lingua & verbis, quibus de eo, quem memoria retinere volumus, sermonem habemus: *In omni, inquit, ore quasi mel dulcabitur eius memoria: quasi dixerit: quemadmodum mel sapit, est que gustatui non deprauato dulcissimum: ita colloqui de viro iusto, eiusque virtutibus reddere debet eius memoriam dulcissimam. & re ipsa experientia hoc docuit, postquam seruus hic Dei mortuus est. nam omnibus, qui illum nouerunt, & cum eo egerunt, cum sermo de illo incidit, memoriam adedò dulcem, suauem, & vtilem in eis renouauit: vt efficacia excitauerit desideria magis serio seruiendi Deo, ei que placendis & euadendi in viros orationis & mortificationis; ac procurandi, vt Deus adoretur, agnoscat, ei que seruiatur: quemadmodum ipse Pater, cum eisdem agens, efficere conabatur: id que adedò serio, vt quamuis de illo tanquam iam defuncto colloquium non potuerit non adferre colloquentibus sensum ac dolorem magnum: memoria tamen eius affectum prædictum dulcem & vtilem effecit, & in posterum adhuc efficiet amplius. Cùm Dauid loqueretur de Ionatha, magno amico suo: verbis & rationibus, quas adferbat, memoriam suam excitabat: quem cùm mortuum intellexit, magnum ei sensum, desolationem, & lacrymas adferbat, dicebat que: d *Doleo super te, d 2. Reg. 1. frater mi Ionatha, decore nimis, & amabilis super 26.**

amo-

amorem mulierum: sicut mater vnicum amat filium suum, ita ego te diligebam. simul verò eadem memoria dilecti amici sui, dulcedinem & suavitatem ipsi adferebat, recordanti insignium eius virtutum, & optanti eas imitari; & ita dicebat: *sagitta Ionathæ nunquam rediit retrorsum,* &c. Et quod ad rem nostram spectat, meritò memoria nostra efficiet, vt ita de bono P. Balthassare Aluário sentiamus: cui etiam ipsum Ionathæ nomen, eiusque gesta aptè conueniunt. Nomen quidem: quia Ionathas hebraicè nobis significat Dei datum, Dei donum. Quia verè fuit vir iste donum Dei, & à Deo datum in remedium, instructionem, & solatium multorum; à Deo datum in magnum huius Prouinciæ bonum. eiusdem quoque Ionathæ egregia facinora ei conueniunt; si enim meministis, Ionathas fuit ille, qui Philistæorum agmini imperterritum ostendens vultum, & volens eos ex confinibus terræ illius Dei repellere, cùm reliqui exercitus Israel sine vlla cura quiescerent, exijt ipse cum solo suo armigero, e *manibus ac pedibus reptans ascendit ad* hostes suos per prærupta, petrarum, & ita eos inuasit vt omnes disturbarer: ita igitur magnus hic Dei seruus quoties in campum exijt, vt cum demonibus pugnaret, vt quos sibi commissos à Deo habebat defenderet, ne hostes illis nocerent? quot difficultatibus & laboribus in hac causa se exposuit: cùm illi, quorum curam ipse gerebat, sine cura & sollicitudine quiescerent, hoc faciebat, cùm multò post alios cubitum se conferret; citiùs verò quàm illi surgeret, vt Orationem suam haberet, se ipsum verberaret, & hac ratio-

1 Reg 4. 13.

ratione pro illis pugnaret. Media ipsa nocte sæpius surgebat, vt hos iniret conflictus, cum alij profundo somno tenerentur: ne, quid ipse faceret, aduerteretur: licet tales eius erant ictus, vt etiam dormientes excitaret, sicut ictus Ionathæ, & pugna, quam fuit aggressus, excitauit proprium exercitum dormitantem & requiescentem. Apud igitur ei competunt facta ipsa Ionathæ, ac propterea etiam ad rem nostram pertinet; vt dolentes, quod viuentem Patrem nostrum amiserimus: dicamus cum Davide: *doleo super te, frater mi Ionatha*: sed simul solatium nobis & iucunditatem adferat memoria eius virtutum, excitetque eas imitandi desiderium, dicentibus: *sagitta Ionathæ nunquam redijt retrorsum*, quam enim sagittam P. Balthassar est iaculatus, quæ retrorsum rediret? sagittæ erant eius verba, & quidem sagittæ acutæ, quæ corda traieciabant. Interrogate omnes, qui cum illo agebant, & præcipue Illustres Dominos & magnates, in quibus talis effectus eorum grauitatem, & reuerentiam, qua cum illis est agendum, erat difficilior? est autem res miranda quod si vel semel cum illis Pater loqueretur, sentiebant se mutatos, & coram paupere Religioso pendebant ab ore eius tanquam infantes. Quid quæso erat exhortationes eius & conferentias spirituales audire? immittebant sanè ignem; & acutarum sagittarum instar videbantur ad intima cordis penetrare. Accidit ei aliquando, vt ingressus ad cuiusdam monasterij religiosos, breui tempore cum illis agens, ita omnes permutaret, vt ferio desiderarent Deo se totos dedere, Exercitia facere, & ipsum per duodecim dies apud se retinere,

sf nere,

nere, vt ea illistraderet. Et hac ratione tantam
 opinionem & æstimationem virtutis suæ ac do-
 norum à Deo acceptorum apud omnes, qui illum
 nouerant omnis generis personas, obrinuerat: vt
 stuporem adferret. Prælati eum venerabantur: &
 inter eos præclarus ille & excellens vir D. Fran-
 ciscus Blancus apud S. Iacobum Archiepiscopus,
 qui quam de P. Balthassare opinionem & æstima-
 tionem haberet, & verbis & operibus ostendit
 & nunc etiam superstites sunt. D. Christophorus
 Vela Archiepiscopus Burgensis, D. Teotonius
 Bergantius Archiepiscopus Eborensis, D. Santius
 Abulensis, Episcopus Cartagenæ: qui omnes sen-
 sum & opinionem suam de P. Balthassare mani-
 festè aperuerunt. Magnates & personæ illustres
 eundem Patrem reuerabantur, dixisset hoc aperte
 Illustrissima illa Domina Christianarum Domi-
 narum exemplar, Ducissa de Trias mater Come-
 stabilis Castiliæ, adhuc hodie superstis, qua
 tanta reuerentia P. Balthassarem Aluarium pro-
 sequebatur, vt in suis ad eum literis hanc poneret
 superscriptionem: Domino meo & Patri Magi-
 stro P. Balthassari Aluario Patri meo. Idem dixisset
 Dux Gandiæ, paulò ante defunctus, qui ad ex-
 hortationes & conferentias P. Balthassaris tan-
 quam Nouitius aliquis accedebat; diceret etiam
 hoc D. Magdalena Vllloia, siquidem veneratio,
 quam erga hunc Dei seruum semper habuit, adeo
 viua in ipsa hætenus pertmansit, vt propterea in
 animum induxerit, curare eius ossa ad hoc suum
 collegium deferri. Idem etiam diceret aliquis,
 qui propè est ipsi Regiæ Maiestati, & multi alij,
 quos longum esset referre. Personæ raræ virtutis &

ris & sanctitatis, quæ eiusdem Patris tempore in Hispania floruerunt, hanc etiam de P. Balthassare opinionem & existimationem habuerunt. Admirandus ille vir in Betica P. Magister Auila, licet P. Balthassarem nunquam vidisset, quod tamen per literas mutuas se noscerent, optimè de eo eiusque virtute sentiebat. Sancta illa mater Maria Diatia Abulensis, quæ rarò cum exaggeratione loquebatur; cum de donis cælestibus P. Balthassari à Deo communicatis, deque excellenti eius virtute sermonem faciebat, non poterat absque magna exaggeratione de eis loqui. Et illustri illa adeoque iure optimo celebris mulier, quam Deus tanquam instrumentum adhibuit ad duplicem recollectionem virorum scilicet & mulierum instituendam, sancta, inquam, Mater Thereffa de Iesu cum tanta exaggeratione loquebatur de P. Balthassare Aluario, vt audientibus stuporem adferret. Cuidam suæ Religiosæ, ipsam interroganti Salmanticæ, an existimaret ipsi expedire, agere cum P. Balthassare, tunc ibi existente; respondit illa: magni beneficij loco à Deo accipere deberes, quòd tibi liceret cum eo agere: est enim is, cui anima mea plurimum in hac vita debet, & qui me maximè adiuuit ad perfectionem. Viuit adhuc Salmanticæ Mater Anna de Iesu, quæ Monasterij illius fuit Priorissa, quæ testatur, se à Matre Thereffa de Iesu audiuisse, quòd existimaret, P. Balthassarem Aluarium esse in altiori gradu, quàm tunc esset vllus homo in terra, &c.

PATRES Generales Societatis, qui eum nouerunt boni sunt testes æstimationis ac venerationis, qua illum prosequantur. Pater noster Fraciscus

Borgius rari ipsius talenti ac Magisterij conscius, cupiebat eum Romæ manere, vt illius Tyrocini ductor esset ac Magister: sed, ne hanc Castellanam Prouinciam contristaret, illum ei restituit: sed constituit tamen, vt per sex menses maneret in Tyrocinio Metinensi, & sex alios in Villa-gartienfi: vt vtrunque rectè institueret. Pater noster Euerhardus constituens illum Toletanæ Prouinciæ Præpositum dixit P. Alphonso Montoio, illius Prouinciæ Procuratori hæc verba: optimum, quod pro vestra Prouincia habeo do, cum P. Balthassarem Aluarium vobis assigno. Longum denique esset referre, quanti omnes illum facerent, quòd si huius rei causam quæras, illa præcipuè fuit, Magisterium illud à Deo ipsi communicatum, ob verborum vim & efficacitatem: cum enim ipse ad eò excelsè, quæ dicebat, in se ipso sentiret: quadam quasi violentia quodcunque dicebat, auditorum cordibus infigebatur. Bene igitur illi competunt nomen & gesta Ionathæ; & quòd noster de illo sermo dulcem in nobis renouet memoriam. Nec minus illi competit Illustris illius Ducis Abner memoria, principis Exercituum Israel, quam ipsemet Rex Dauid alijs verbis tum doloris teneris, tum prædulcibus, ac iucundis excitabat ac renouabat. Tenera verba ac dolorem adferentia erant, quòd conuersus ad plebem diceret: *f Scindite vestimenta vestra; & accingimini saccis, & plangite ante exequias Abner. An ignoratis quoniam Princeps & maximus cecidit hodie in Israel?* &c. quæ verba verè erant excitantia memoriam quandam tristem ac dolentem, quam de morte Abner Rex tunc haberet, sed

f 2. Reg 3.
31.38.

sed neque oblitus est aliorum, quæ solatium ac iucunditatem adferunt: quare memor fortitudinis ac robusti eius pectoris accedens ad eius tumulum dixit: *nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner: manus tuae ligatae non sunt, & pedes tui non sunt compedibus aggravati, &c.* Hanc igitur memoriam dico non minus aptè, quàm præcedentem piè nostro defuncto competere. Primum, quod ei aptè conveniat nomen *Abner*, quod hebraicè significat *Patris lucernam*, magni inquam illius cæli Domini. Fuit enim P. Balthassar Alvarez verè lucerna, quam in Religionis Societatis Iesu candelabro positam voluit Deus prælucere, in magnum plurimorum bonum, &c. bene illi convenit, quod magna fuerit, & nunc sit causa, iacturam hanc & mortem eius deffendi, eò quod in eo amiserimus præcipuum nostræ Religionis virum: non solum, quod talis fuerit in munijis, ac officijs quæ gessit; essetque in eo, quod re ipsa gerebat Præpositi scilicet Prouincialis, in quo vitam suam finiuit; sed nominatim ob excellentiam in virtute & Religione, quam ei Deus dederat: quare aptè ei competit, ut & tunc diceretur, & nunc de eodem dicatur: quoniam *Princeps & maximus cecidit in Israel.* Sed nec minus eidem competit id solatij, quod in alijs verbis ad nostram memoriam continetur: *nequaquam, ut mori solent ignavi, &c.* nam reuera ita est, quod P. Balthassar Aluarius nec vixit, nec mortuus est, tanquam ignavus aliquis. Non vixit quidem ut talis, si enim verum est, quod dixit Euripides: *nullus Euripides. ignavus in celebrem virum evasit;* & Sallustius: *Sallust in ignavia nemo immortalis factus est, &c.* Qui fuit bello Jugurt.

vir aded̄ celebris in vita sua; qui immortalem ad
 eo sui memoriam posteris reliquit: quomodo di-
 cemus, ignauum eum fuisse? imò aded̄ ab ignauia
 fuit alienus, vt eius verba ad eā eliminandā, & ab
 omnibus qui ea laborarent, & qui in via Dei non
 progredierentur detestandam, tendere videren-
 tur. Ex hoc enim verba illa sæpius ab ipso repeti-
 ta profluxerunt; *ne quis ab excelsis filiorum Dei cogitationibus degeneret.* quæ, cum vnus ex eius Ty-
 ronibus in sentu, quo ducebantur, accepisset, cor-
 dique suo infixisset: & postea in Brasiliam nauiga-
 ret, essetque vnus ex quadraginta nostræ Societa-
 tis Martyribus, qui in mari ab hæreticis Marty-
 rium sunt passi: hisce boni sui Patris ac Magistri
 verbis, quæ in corde suo perpetuo infixæ gerebat,
 reliquos comites exhortabatur ad Martyrium a-
 lacriter obeundum, dicens: *ne degeneremus ab ex-
 celsis cogitationibus filiorum Dei.* Non igitur igna-
 uus fuit P. Balthasar, sed potius ignauiam, graui-
 ter increpauit: quemadmodum strenuus Dux Iose-
 phus, qui cum septem Tribus non accessissent ad
 accipiendam possessionem terræ, quæ illis obtin-
 gebat, dixit eis: *g vsque quo marceitis ignauia, &
 non intratis ad possidendam terram, quam Dominus
 Deus Patrum vestrorum dedit vobis?* quous P.
 Balthasar in suis Exhortationibus, & Conferen-
 tijs mentionem hac de re, & præmio quod spera-
 mus faciebat; de terra, inquam, illa viuorum; de
 robusto pectore, & animo forti, quo difficultates
 omnes sint peruincendæ: vt aditus ad eam pateat:
 quantam vim in verbis illis Saluatoris: *h Regnum
 celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud! &c.*
 nec vixit, nec mortuus est quasi ignauus aliquis!

g Iosue 18. 5.

h Matth. 11.
12.

mortuus est, dum in suo Officio laboraret, consumptus & exhaustus, eò quòd semper vigilans fuerit tanquam strenuus Societatis miles, cum hasta in manu, bombardà in humeris, clypeo in brachio, lorica indutus, & galea ad caput imposita. Hoc dico: quòd cùm illud Officium ad eò laboriosum fuerit superimpositum corpori ad eò debilitato, sanitati imbecilli, ob longas vigiliàs, ieiunia, verberationes, cilicia, & continuam interiorem & exteriorem passionum, ac sensuum mortificationem, quæ omnia in Officio ad eò graui & laborioso ita continuabat, vt nihil remitteret: quare intra paucos menses fuit expeditus nequaquam vt mori solent ignaui. O verba solatiij plena! ò quàm dulcem talis Patris memoriam renouant!

PUNCTVM III.

TERTIO hæc talis Patris memoria excitanda in nobis est ex ijs, quæ ab alijs de eo dicè auctemus, sicut ipse Sapiens dixit, hoc tertio modo renouandum esse in populo hebræo memoriam Iosifæ Regis: id enim verba illa vltima insinuant: & vt musica in conuiuio vini: quæ est etiam pulcherrima Metaphora, quasi diceret: quemadmodum in splendido aliquo conuiuio, etiam si intentum valde sit palatum comedentium ad ciborum saporem: eosdem tamen excitat trahit quæ ad se dulcissima ac suauissima Musica: ita vt simul cibus sit palato saporosus & gratus; auribus verò musica dulcis ac iucunda: ita Sapiens volebat, vt Iosifæ memoria populum illum ad eundem cogitandum adduceret, vt sermonem de eo audire, illi esset, quasi suauissimam audiret musicam, dum